

๔.๑๔ สสรมนุษยสุขภาพพื้นที่

ข้อที่/เนื้อหา	เจตนารมณ์/ความหมาย
<p>หลักการสำคัญ</p> <p>๑. ชุมชน^{๑๕} มีอิสระในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมในการกำหนดทิศทางหรือแนวปฏิบัติอันนำไปสู่สุขภาพพึงประสงค์ของชุมชน รวมถึงกำหนดปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของพื้นที่โดยชุมชน</p>	<p>- เพื่อให้ชุมชนมีเครื่องมือกำหนดทิศทางหรือแนวปฏิบัติร่วมอันจะนำสู่ระบบสุขภาพพึงประสงค์ ที่สามารถแก้ปัญหาในด้านสุขภาพของพื้นที่อย่างสอดคล้อง เหมาะสมและทันการณ์</p>
<p>๒. การจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่จะต้องให้ความสำคัญกับสิทธิชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ทูทางสังคมของชุมชน ข้อมูลสุขภาพ และหลักการจัดการระบบสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>- เพื่อให้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนสามารถนำไปสู่การจัดการระบบสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืน</p>

^{๑๕} ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเป็นปกติและต่อเนื่อง โดยเหตุที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน หรือประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน (พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๕๓)

ข้อที่/เนื้อหา	เจตนารมณ์/ความหมาย
<p>๓. การจัดทำ ขับเคลื่อน และทบทวนธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน</p>	<p>- เพื่อให้ชุมชนมีความเป็นเจ้าของธรรมนูญสุขภาพพื้นที่อย่างแท้จริง ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนและสอดคล้องกับความต้องการร่วมกันของชุมชน อันจะส่งผลดีต่อการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ในระยะต่อไป</p>
<p>ภาพพึงประสงค์</p> <p>๑. ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนเข้าใจและสามารถนำสาระในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติไปปรับใช้ในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และระบบสุขภาพของชุมชน</p>	<p>- เพื่อให้ทุกภาคส่วนในชุมชนศึกษาสาระของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติอย่างถ่องแท้ และใช้ประโยชน์จากธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติในการบัญญัติธรรมนูญระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน</p>
<p>๒. ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ผ่านกลไกและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน เช่น แผนพัฒนาตำบล แผนงานโครงการประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนสุขภาพตำบล โดยชุมชนและองค์กรปกครอง</p>	<p>- เพื่อให้การขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยสามารถแปลงเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพได้และมีการประเมินทบทวนโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นกระบวนการพัฒนาที่สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบสุขภาพชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม</p>

ข้อที่/เนื้อหา	เจตนารมณ์/ความหมาย
ส่วนท้องถิ่นมีระบบติดตาม ประเมินผลและทบทวน ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่	
๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ เป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามพื้นที่ เพื่อนำองค์ความรู้ไปต่อยอดและขยายผลการจัดการระบบ สุขภาพชุมชนให้ครอบคลุมไปยังพื้นที่อื่นๆ	- เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ โดยลดการลองผิดลองถูก และเพื่อสนับสนุนปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ที่มีและใช้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงเกิดการขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่นๆ เร็วขึ้น
๔. องค์กรต่างๆ ในระบบสุขภาพ เห็นประโยชน์และ สนับสนุนการใช้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ โดยสนับสนุน โครงการ กิจกรรมหรือกองทุนสุขภาพขององค์กร ที่มีเป้าหมายให้ชุมชนมีการจัดการระบบสุขภาพชุมชน ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน	- เพื่อระดมความร่วมมือจากภายนอกในการสนับสนุนกระบวนการธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ โดยใช้ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนกิจกรรมอันเป็นภารกิจขององค์กรต่างๆ ในระบบสุขภาพ